

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO LEGISLACYJNE

Warszawa, 18 stycznia 2022 r.

**Opinia do ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia
bezpośredniego oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji
gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności**

(druk nr 609)

I. Cel i przedmiot ustawy

Nowelizacja rozszerza zakres instrumentów stosowanych w dotychczasowym systemie płatności dla rolników – wprowadza *uzupełniającą płatność podstawową*, jako płatność w ramach *przejściowego wsparcia krajowego*, o którym mowa w art. 37 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1307/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego przepisy dotyczące płatności bezpośrednich dla rolników na podstawie systemów wsparcia w ramach wspólnej polityki rolnej oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 637/2008 i rozporządzenie Rady (WE) nr 73/2009 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 608, z późn. zm.). Warunki przyznania *przejściowego wsparcia krajowego* są analogiczne do tych, które zostały zatwierdzone w odniesieniu do 2013 r.

Ustawa nowelizująca przyjmuje *uzupełniającą płatność podstawową* jako przysługującą do powierzchni upraw niektórych roślin oraz gruntów ornych, na których nie prowadzi się uprawy roślin, do których została przyznana *jednolita płatność obszarowa*.

Konsekwencją w/w nowelizacji jest wprowadzenie zmiany do ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2021 r. poz. 699, z późn. zm.)

Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 2022 r., termin ten odpowiada dacie rozpoczęcia składania wniosków o przyznanie płatności bezpośrednich i płatności niezwiązanej do tytoniu (ustawa nowelizowana art. 21 ust. 1).

Zgodnie z uzasadnieniem do projektu ustawy, *uzupełniająca płatność podstawowa* przyczyni się do wzrostu średniego poziomu wsparcia dla rolników i pozwoli na zmniejszenie różnicy między przeciętnym dochodem z pracy w gospodarstwie rolnym a przeciętnym wynagrodzeniem w gospodarce narodowej, a także różnicy między średnim wsparciem bezpośrednim w Polsce w stosunku do średniego wsparcia w Unii Europejskiej.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o płatnościach w ramach systemów wsparcia bezpośredniego oraz ustawy o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (druk nr 1896) wpłynął do Sejmu 31 grudnia 2021 r.

Pierwsze czytanie projektu odbyło się 11 stycznia 2022 r. w Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Komisja przygotowała sprawozdanie o projekcie, wnosząc o jego przyjęcie w brzmieniu przedstawionym w druku nr 1900. Projekt w nim zawarty zawiera kilka poprawek o charakterze uściślającym i redakcyjnym.

Drugie czytanie przeprowadzono na 46. posiedzeniu Sejmu. Ponieważ nie zgłoszono poprawek, na tym samym posiedzeniu przeprowadzono trzecie czytanie.

Za przyjęciem ustawy głosowało 440 posłów, nikt nie był przeciwny i nikt się nie wstrzymał.

III. Uwagi

1. W ustawie zastosowano technikę nowelizowania dopuszczalną przez § 87 ust. 3 („Jeżeli zmiana przepisu ustawy polega na zastąpieniu w nim, dodaniu lub skreśleniu niektórych wyrazów lub znaków interpunkcyjnych, a sprzyja to wyrażeniu intencji prawodawcy w sposób zrozumiały dla adresatów, można nie przytaczać jego pełnego nowego brzmienia.”) Zasad techniki prawodawczej, polegającą na zastępowaniu wyrazów wyrazami. Nowelizacja, co do sposobu wprowadzania zmian, osiąga w/w skutek wprowadzenia *uzupełniającej płatności podstawowej* poprzez wprowadzenie pojęcia *przejściowego*

wsparcia krajowego, które obejmuje *płatność niezwiązaną do tytoniu* oraz wprowadzaną uzupełniającą *płatność podstawową* (art. 1 pkt 1 ustawy nowelizującej). W ustawie wielokrotnie pojęcie *płatności niezwiązanej do tytoniu* jest zastępowane przez określenie *przejściowego wsparcia krajowego* (por. art. 1 pkt 2 ustawy nowelizującej), co może być mylące i stwarzać wrażenie, że *płatność niezwiązana do tytoniu* jest eliminowana z ustawy, podczas gdy tak nie jest (por. art. 17, art. 19 ust. 3, art. 20 ust. 2 i art. 60 ust. 1 ustawy nowelizowanej). Przewidywane w ZTP rozwiązanie jako wyjątkowe i wyrażające intencje w sposób zrozumiały zostało, jak się wydaje, zastosowane na zbyt szeroką skalę i nie ułatwia adresatom ustawy zrozumienia, na tym etapie procesu legislacyjnego jest jednak zbyt późno na proponowanie zmian.

2. W art. 3 ustawa zachowuje w mocy, na czas do 36 miesięcy, oraz pozwala zmieniać, przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 22 ust. 10 (wymagania dla składanych wniosków o przyznanie *płatności*) i art. 34 ust. 1–3 (przyznawanie *płatności* spadkobiercom, następcom, przejmującym gospodarstwo) ustawy nowelizowanej. Szczegółowe warunki przyznawania *płatności*, w tym rodzaje roślin objętych *płatnością*, zostaną określone w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 34 ust. 1–3 zmienianej ustawy. Powstaje wątpliwość, czy w związku z przewidywanym terminem wejścia w życie z dniem 15 marca br. będą mogły prawidłowo zacząć funkcjonować rozwiązania przyjęte w ustawie?

Bożena Langner

Główny legislator